

Politiska representanters förhållningssätt till partiets gemensamma ståndpunkter

En kvalitativ innehållsanalys av socialdemokratiska-,
sverigedemokratiska- och liberala representanters förhållningssätt till
partiets gemensamma ståndpunkter i Europaparlamentsvalet 2019

Abstract

The studies on political parties in the political sphere have for a long time been at the center of understanding why political parties act the way they do and how this affects their chances in upcoming elections. Instead, this paper aims to examine how representatives from the Social Democrats, Swedish Democrats and Liberals relate to the parties common positions regarding the European Union in the election manifesto for the 2019 European Parliament elections. A comparative qualitative content analysis is used to analyze three different election manifestos and six different debate articles written by the representatives. By mapping out the content of the material and trying to read a connection, the study has found that representatives relate very well to the parties common position but there are some discrepancies in the Social Democrats and the Swedish Democrats. With the help of theories on party action, political profiling and European integration this will be explained and discussed.

Keywords: Statsvetenskap, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna, Liberalerna, Representation, Svensk politik

Words: 9976

1. Inledning	4
1.1. Syfte och frågeställning	4
1.2. Tidigare forskning och bakgrund	6
1.2.1 Politisk partiforskning inom statsvetenskap	6
1.2.2 Partier i allmänhet kontra EU	6
1.2.3 Ideologisk utgångspunkt för internationell politik	7
1.2.3.1 Socialdemokraternas ideologiska utgångspunkt	7
1.2.3.2 Sverigedemokraternas ideologiska utgångspunkt	7
1.2.3.3 Liberalernas ideologiska utgångspunkt	8
2. Metod och Material	8
2.1 Jämförande kvalitativ innehållsanalys	9
2.2 Material	10
2.3 Avgränsningar	11
2.4 Validitet & reliabilitet	12
2.5 Problemdiskussion	13
3. Empirisk analys	15
3.1 Valmanifest	15
3.1.1 Socialdemokraternas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019	15
3.1.2 Sverigedemokraternas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019	17
3.1.3 Liberalernas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019	18
3.2 Debattartiklar	20
3.2.1 Socialdemokraternas debattartiklar	20
3.2.1.1 “Hjälp oss stoppa lag om minimilöner i EU” - Heléne Fritzon (S), Åsa Westlund (S) & Johan Danielsson (S) - 14/09-20	20
3.2.1.2 “Vi måste gå samman och rädda demokratin” - Heléne Fritzon (S) & Evin Incir (S) - 19/01-21	21
3.2.2 Sverigedemokraternas debattartiklar	23
3.2.2.1 “Sverige behöver ett totalstopp för asylsökande” - Charlie Weimer (SD) & Ludvig Aspling (SD) - 28/07-21	23
3.2.2.2 “Hög tid att protestera mot klimatpaketet” - Jessica Stegrud (SD) & Martin Kinnunen (SD) - 28/10-21	24
3.2.3 Liberalernas debattartiklar	26
3.2.3.1 “Låt EU få muskler för att rädda klimatet” - Jan Björklund (L) - 14/03-19	26
3.2.3.2 “Med S och M hamnar Sverige på EU:s läktare” - Jan Björklund (L) & Karin Karlsbro (L) - 29/04-19	27
4. Resultat	28
5. Slutsats	30
6. Avslutande diskussion	31
7. Källförteckning	34

1. Inledning

Politiska partier har en vision om samhället som baseras på partiets ideologiska tillhörighet. Partier och dess representanters agerande kan ibland vara svårt att begripa sig på men det finns förklaringar. Det är uppenbart att partier har som mål att vinna regeringsmakt men deras agerande kan även förklaras med ett försök att få en eftersträvd policy genomförd och för att röstmaximera inför kommande val. Trots att partier har starka ståndpunkter, som baseras på deras ideologi, händer det att partierna plötsligt byter ståndpunkt i olika frågor och överger sin ideologiska tillhörighet. Varför partier väljer att byta ståndpunkt kan bero på flera olika anledningar exempelvis för att förbättra sin förhandlingsposition eller för att det ger dem en större fördel inför kommande val. När ett parti väljer att byta ståndpunkt är det inte alltid säkert att partiets representanter är villiga att kompromissa och stötta detta. Politiska representanter är talesmän och de är en stor anledning till att partiets ideologi och ståndpunkter sprids bland väljare. Att undersöka hur politiska representanter förhåller sig till partiets ståndpunkter blir därför intressant. Om representanter förhåller sig väl till partiets ståndpunkter kan väljare förlita sig på representantens uttalande för få korrekt information om partiets gemensamma ståndpunkter.

1.1. Syfte och frågeställning

Uppsatsens syfte är i huvudsak att undersöka huruvida socialdemokratiska, sverigedemokratiska och liberala politiska representanter stod fast vid innehållet i sina valmanifest inför Europaparlamentsvalet 2019. Fokus kommer ligga på tre svenska politiska partier för att se hur deras folkvalda representanter för sig i diskussioner kring EU. Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Liberalerna kommer att vara i fokus på grund av deras utgångspunkt för internationell politik. Det blir relevant att undersöka dessa partier då det är ett regerande parti, ett EU-positivt parti och ett EU-negativt parti. I uppsatsen kommer en undersökning göras, för att försöka hitta ett samband mellan vad enskilda representanter för partier uttrycker och det politiska partiets gemensamma ståndpunkter, eftersom mycket existerande forskning inom statsvetenskapen redan undersöker vilka målsättningar partier jobbar mot och hur partier utvecklas över tid. Intresset ligger i att

undersöka om politiska representanter ger uttryck för partiets gemensamma ståndpunkter i skrift. Frågeställningen blir således ”*Hur förhåller sig socialdemokratiska, sverigedemokratiska och liberala politiska representanter sig till partiernas ståndpunkter i valmanifesten till Europaparlamentsvalet 2019?*”

Undersökningen kommer bidra till att skapa en kartläggning av innehållet i partiernas valmanifest och jämföra det med representanters kommunicerade innehåll. För att undersöka sambandet kommer Socialdemokraternas, Sverigedemokraternas och Liberalernas valmanifest inför Europaparlamentsvalet 2019 vara utgångspunkten för partiernas gemensamma ståndpunkter. Skriftliga debattartiklar angående EU-frågor från partiernas representanter kommer användas som material. Debattartiklarna som valts kommer vara representativa för hela partiet och de är publicerade mellan 2019 och 2021 eftersom de ska jämföras med partiets gemensamma ståndpunkter från valmanifesten inför Europaparlamentsvalet 2019. Debattartiklarna är publicerade på stora svenska tidningsförlag och är öppna för allmänheten att läsa vilket gör artiklarna lättillgängliga och bidrar till att uttalanden når ut till fler.

Med resultaten av tidigare forskning i kombination med de antaganden som kan göras med grund i Strøm och Müllers teori (1999) om office-seeking, policy-seeking och vote-seeking och Demkers teori (2015) om hur partier bör profilera sig kan en hypotes formuleras för att försöka besvara studiens frågeställning. Frågeställningen som studien söker att besvara är hur socialdemokratiska, sverigedemokratiska och liberala politiker förhåller sig till partiets gemensamma ståndpunkter. Givet de antaganden som kan göras med grund i Strøm och Müllers teori, Demkers teori samt tidigare forskning bör följande hypotes gälla: Representanter för ett parti bör i stor utsträckning förhålla sig väl till partiets gemensamma ståndpunkter när de uttalar sig i tal och skrift för att visa att de står bakom både partiets ideologi och dess politik.

1.2. Tidigare forskning och bakgrund

1.2.1 Politisk partiforskning inom statsvetenskap

Statsvetenskaplig forskning har länge fokuserat på politiska partier. Teoretisering kan vara till hjälp för att förstå partiernas agerande. Enligt Strøm och Müller arbetar politiska partier utefter tre olika målsättningar; *office-seeking*, *policy-seeking* och *vote-seeking*. *Office-seeking* handlar om exekutiv makt exempelvis att försöka få regeringsmakt i Sverige, *policy-seeking* fokuserar på att få eftersträvd policy genomförd och *vote-seeking* handlar om att röstmaximera inför kommande val. Förutom dessa tre målsättningar är även sammanhållning inom partiet väldigt viktigt. Avvägningar inom partiet kommer att behöva göras för att hantera konflikter om vad som anses vara de viktigaste målsättningarna (Strøm & Müller, 1999, s. 5–9).

Att profilera sig som ett politiskt parti kan vara svårt eftersom partiet har en ideologisk tillhörighet som måste tas i beaktning. De måste även agera olika beroende på vilken ställning i det rådande parlamentariska läget de har och deras position i opinionen bland väljare. Att tydligt välja en sida, allierade partier och profilera vilka ens kärnfrågor är kan vara en bra strategi. Beroende på partiets storlek, väljarstöd och ideologiska tradition kan detta vara komplicerat och det kan leda till att man som parti överger sina ideologiska rötter (Demker, 2015, s. 257).

1.2.2 Partier i allmänhet kontra EU

Europeisk integration medför viss problematik när det kommer till att förena politiska partier på den nationella arenan. Enligt Mair så är Europeiska unionen ett resultat på en utbredd avpolitisering. En avpolitisering leder till ökning i europeisering vilket i sin tur leder till en försvagning i politiken på den nationella arenan allt eftersom den europeiska integrationen ökar (Mair, 2007, s. 3). I allmänhet har politiska partier problem med europeisk integration. Försvagningar och misslyckanden inom politiska partier leder till en kontinuerlig uttunning av demokratin. Den europeiska integrationen påverkar negativt politiska partiernas förändringar när det kommer till legitimitet, hållning och effektivitet. Eftersom en avpolitisering förekommer i EU har medlemsländerna börjat avpolitisera beslutsfattande, medvetet eller omedvetet (Mair, 2007, s. 7–8).

1.2.3 Ideologisk utgångspunkt för internationell politik

Nedan följer en presentation av Socialdemokraternas, Sverigedemokraternas och Liberalernas ideologiska utgångspunkt för internationell politik.

1.2.3.1 Socialdemokraternas ideologiska utgångspunkt

Socialdemokraterna bildades 1889 och deras ideologiska utgångspunkt grundar sig i socialismens idéer men de särskiljer sig från de revolutionära socialisterna eftersom de valde den reformistiska vägen under början av 1900-talet. Socialdemokraternas politik präglas av idéerna; frihet från socialt och ekonomiskt förtryck, jämlikhet för att minska sociala och ekonomiska orättvisor och solidaritet för sina medmänniskor (Carlsson & Lindgren, 2020, s. 15-18 & 51-69).

Det svenska medlemskapet blev en helomvändning för socialdemokraterna eftersom partiet blev uppdelat i två; de som var för och emot EU-medlemskapet. Riksdagen och tjänstemän var positiva till EU men på gräsrotsnivå var socialdemokraterna splittrade.

Socialdemokraternas argument för ett EU-medlemskap var det politiska och ekonomiska beroendeförhållande som Sverige befann sig i på 1990-talet och Socialdemokraternas argument emot ett EU-medlemskap var risken för en minskad nationell suveränitet. Även om det har varit delade åsikter om ett EU-medlemskap inom Socialdemokraterna så har partiet utåt alltid varit positiva till medlemskapet. Partiet lämnade in ansökan om medlemskap 1 juli 1991 och har sedan dess endast offentligt förespråkat ett fortsatt medlemskap (Höjelid, 1999, s. 33-34).

1.2.3.2 Sverigedemokraternas ideologiska utgångspunkt

Sverigedemokraterna bildades den 6 februari 1988 i Stockholm efter att forna Sverigepartiet splittrades i tre delar. Sverigedemokraterna grundar sig i en nationalistisk och socialkonservativ inriktning. Partiet karakteriseras som högerpopulistiskt av den samhällsvetenskapliga forskningen och av politiska motståndare. Att Sverigedemokraterna

karaktiseras som ett högerpopulistiskt parti innebär att de hävdar att en grundläggande motsättning finns mellan den politiska och sociala etablissemangen och folket (Ne, 2021).

Till största del är högerpopulistiska partier kritiska till EU och Nato då de tycker att landet i fråga ska bestämma de flesta frågor lokalt (Johansson- Heinö, 2016, s. 11-12).

Sverigedemokraterna är inget undantag då de sedan start har varit kritiska till EU och propagerat för ett utträde ur unionen. Detta kom att ändras i 2019 års valmanifest då de nu endast vill att Sverige ska ta tillbaka så mycket som möjligt av makten som finns i Bryssel (Sverigedemokraterna, 2019).

1.2.3.3 Liberalernas ideologiska utgångspunkt

Liberalerna grundades 1934 och har organisatoriska rötter i Frisinnade landspartiet.

Liberalerna bildades för varje individs rätt till jämställdhet då det inte var en självklarhet att alla medborgare skulle få yttrandefrihet, inflytande och rösträtt. Det liberala partiet kämpade för alla individers rösträtt oavsett inkomst, kön och bakgrund. Grunden i Liberalernas politik är att varje människa ska ha friheten att bestämma över och forma sitt eget liv (Ne, 2021).

Förutom jämställdhet mellan män och kvinnor ligger internationell solidaritet, maktspredning, fri konkurrens och ett decentraliserat enskilt ägande i fokus bland de grundläggande ideologiska kraven. Det klassiska marknadsekonomiska synsättet präglar partiets politik.

Liberalerna har sedan start varit ett av de partier i Sverige som varit mest positiva till EU.

Liberalerna strävar efter ett ökat samarbete i EU då de anser att det blir tryggare att leva och röra sig i Europa om alla medlemsländer samarbetar. Liberalerna anser att problem som klimatet, terroristhot och nationalism endast kan lösas genom EU-samarbete (Liberalerna, 2019).

2. Metod och Material

I detta kapitel presenteras uppsatsens metod och material. Följande diskuteras potentiella problem som medkommer vid användandet av både metod och material.

2.1 Jämförande kvalitativ innehållsanalys

Metoden kan ses som ett teoretiskt ramverk men även som grunden för hur undersökningen kommer att utformas. Med hjälp av innehållsanalys kommer innehållet i flera olika texter att analyseras eftersom metoden fungerar bra att använda när man vill hitta mönster i olika texter, för att jämföra texter som är skrivna vid olika tillfällen och när man vill få en bred förståelse av textinnehållet. Tolkning av olika budskap, avsikter eller meningsstrukturer i olika texter är den centrala grunden i innehållsanalys (Boréus & Bergström, 2018, s. 49–55).

En kvalitativ innehållsanalys kommer användas eftersom kvalitativ forskning bygger på att forskaren konstruerar vad det är som ska studeras och det tillåter mångtydighet när det kommer till tolkningsmöjligheter. Den kvalitativa innehållsanalysen kommer användas tillsammans med reflekterande empirisk forskning. Reflekterande empirisk forskning fokuserar på sociala, språkliga, politiska och teoretiska element när det empiriska materialet ska konstrueras och tolkas. Inom reflekterande empirisk forskning ligger tolkning och reflektion till grund för undersökningens resultat. Alla referenser till empirin som görs i undersökningen är tolkningsresultat. Reflektion innebär att tolkningar kommer göras av ens tidigare erfarenheter. Detta innebär att forskarens samhälle, intellektuella och kulturella traditioner behöver tas i beaktning när en tolkning av empirin görs. För att undersökningen ska uppnå hög kvalitet behöver en systematisk reflektion på olika nivåer göras.

Utgångspunkten för forskningsarbetet blir således forskarens uppfattning av fenomenet och forskarens tolkning kommer hamna i centrum. En medvetenhet om forskarens förförståelse är viktig eftersom den påverkar verkligheten som studeras (Alvesson & Skoldberg, 1994, s. 10–12).

Eftersom endast ett avgränsat material kommer att användas i undersökningen kommer en kvalitativ textanalys att passa bäst. Ambitionen med att använda en kvalitativ textanalys är att försöka kartlägga innehållet i materialet och utläsa ett samband. För att möjliggöra detta kommer en rad frågor att sammanställas och preciseras och sedan ställas till materialet. Beroende på materialets innehåll kommer dessa frågor antingen besvaras eller förbli obesvarade (Esaiasson m.fl. 2017, s. 211–216). I denna uppsats kommer följande frågor att ställas till materialet:

- Hur framställs EU?

- Vad är det som problematiseras?
- Vilka lösningar föreslås och hur motiveras dem?

Dessa frågor är relevanta att ställa eftersom argumenten i artiklarna ska jämföras med partiets gemensamma ståndpunkter. Frågan “*Hur framställs EU*” bidrar till en kartläggning av hur de politiska representanterna ser på EU som helhet. Den andra frågan “*Vad är det som problematiseras?*” ställs för att ta reda på vad representanterna problematiserar när det kommer till EU-frågor. Den sista frågan “*Vilka lösningar föreslås och hur motiveras dem?*” ställs för att ta reda på hur representanterna tycker att problemen ska lösas. Svaren går sedan att jämföra med de ståndpunkter som partierna tar upp i valmanifesten.

2.2 Material

Materialet som används i uppsatsen består av sex stycken debattartiklar skrivna av representanter från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Liberalerna under åren 2019-2021. Socialdemokraternas två debattartiklar är skrivna av Johan Danielsson (EU-parlamentariker), Åsa Westlund (Ordförande för riksdagens EU-nämnd), Evin Incir (EU-parlamentariker) och Helén Fritzson (delegationsledare i Europaparlamentet). Sverigedemokraternas två debattartiklar är skrivna av Jessica Stegrud (EU-parlamentariker), Martin Kinnunen (gruppledare miljö- och jordbruksutskottet), Charlie Weimers (EU-parlamentariker) och Ludvig Aspling (migrationspolitisk talesperson). Liberalernas två debattartiklar är skrivna av Jan Björklund (tidigare partiledare) och Karin Karlsbro (toppkandidat till europaparlamentet). Debattartiklarna är mellan en till två sidor långa och innehåller fyra till nio paragrafer. De är publicerade i Aftonbladet, Expressen, Dagens nyheter och Svenska dagbladet.

Debattartiklarna tar upp övergripande EU-frågor som demokrati, migration, klimat och arbetsmarknad. Artiklarnas innehåll kommer att användas till fullo då de tar upp alla element som planeras att undersökas i denna studien. Innehållet i dessa artiklar kommer att jämföras med innehållet i partiernas respektive valmanifest inför Europaparlamentsvalet 2019. Manifesten kommer fungera som sammanfattande medel, eftersom partier uttrycker sina gemensamma ståndpunkter på ett övergripande sätt i sina manifest.

2.3 Avgränsningar

Uppsatsen kommer avgränsas till tre partier, Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Liberalerna. Detta eftersom uppsatsens omfång blir för brett för mina resurser om ett större material skulle tas i beaktning. Anledningen till att dessa tre partier kommer vara i fokus är på grund av deras utgångspunkt för internationell politik. Socialdemokraterna är Sveriges styrande parti och var från början delade i frågan om EU men partiets ståndpunkt till frågan har alltid officiellt varit positiv (Höjelid, 1999, s. 33-34). Sverigedemokraterna har från start varit negativa till EU och dess ökade maktposition. Fram tills 2019 förespråkade de ett svenskt utträde ur unionen (Sverigedemokraterna, 2019). Liberalerna har alltid varit positiva till EU och vill att Sverige ska öka samarbetet ännu mer (Liberalerna, 2019). Det känns därför relevant att undersöka dessa tre partier; det regerande partiet, ett positivt parti och ett negativt parti. Även om Liberalerna är ett relativt litet parti jämfört med de andra två finns det ett värde i att ta med partiet i studien eftersom de är det positivaste partiet i Sverige när det kommer till EU integration (Statistiska centralbyrån, 2021). Under urvalet av partier togs även Moderaterna och Vänsterpartiet i beaktning men eftersom Liberalerna har fler procent av EU-sympatisörer än Moderaterna och Sverigedemokraterna har färre procent av EU-sympatisörer än Vänsterpartiet valdes de bort (Statistiska centralbyrån, 2021).

Uppsatsen kommer även avgränsas till sex debattartiklar; två från respektive parti. De debattartiklar som valts är publicerade på stora svenska tidningsförlag och är öppna för allmänheten att läsa. Valet av dessa debattartiklar gjordes därför att artiklarna är lättillgängliga för allmänheten vilket innebär att representanternas uttalanden når ut till fler. Även här har endast sex debattartiklar tagits i beaktning för att begränsa att uppsatsens omfång blir för brett. Om ett bredare material hade tagits i beaktning exempelvis interpellationer, debatter och riksdagsmotioner skulle chansen att dra generella slutsatser ökat. Dock är inte syftet med uppsatsen att få fram ett generaliserande resultat men det kommer gå att generalisera till viss del hur Socialdemokratiska, Sverigedemokratiska och Liberala politiska representanter förhåller sig till partiets gemensamma ståndpunkter. Det kommer inte gå att avgöra hur alla representanter inom partiet förhåller sig till partiets ståndpunkterna men eftersom debattartiklarna har flera författare går det att generalisera till viss del hur representanter inom partiet förhåller sig till ståndpunkterna. Materialvalet som gjorts till uppsatsen är både relevant och befogat eftersom en kartläggning av innehållet i politiska debattartiklar ska göras och sedan jämföras med partiets gemensamma ståndpunkter.

Vidare avgränsas uppsatsen till debattartiklar som är skrivna efter valmanifesten till Europaparlamentsvalet 2019 publicerades. Detta eftersom uppsatsens syfte är att ta reda på hur representanter från partierna förhåller sig till partiets gemensamma ståndpunkter som uppdaterades i valmanifesten 2019. Om debattartiklar skrivna före 2019 skulle tas i beaktning hade resultatet inte blivit tydligt eftersom partierna kan ha ändrat deras ståndpunkter. Exempelvis var Sverigedemokraterna tidigare för ett utträde ur Europeiska Unionen men i deras valmanifest 2019 har de valt att byta ståndpunkt.

Uppsatsen inkluderar flera representanter från partierna i analysen eftersom detta ger en större bredd. Fem av sex debattartiklarna har mer än en skribent. Det föll sig naturligt att använda sig av debattartiklar där flera representanter från partiets åsikter presenteras eftersom det var svåråtkomligt att hitta debattartiklar med endast en skribent. Nästa steg i forskningsprocessen kan vara att ha samtalsintervjuer eller enkätundersökningar där direktkontakt med representanterna hade varit passande, men metoden hade då behövt ändras och omfånget förstoras.

2.4 Validitet & reliabilitet

För att uppnå en stark validitet i uppsatsen krävs det att både den externa och den interna validiteten är hög. Intern validitet avser giltiga slutsatser utifrån analysenheterna som undersökts och extern validitet avser möjligheterna till att kunna generalisera slutsatserna från urvalet av analysenheter till en annan kontext eller en större population.

Operationaliseringen av teorierna måste stämma överens med de ursprungliga teorierna för att uppnå en god validitet (Esaiasson m.fl. 2017, s. 58–59). Denna studien saknar generaliserande ambitioner när det kommer till andra partier förutom de som undersöks och även om det kommer gå att generalisera till viss del inom partierna är inte det studiens huvudsyfte. Därför behöver undersökningen inte fokusera på den externa validiteten utan endast ta hänsyn till den interna validiteten. Detta innebär att slutsatserna i undersökningen inte behöver vara applicerbara i någon annan kontext eller i något annat fall men de behöver vara giltiga och välgrundade.

Eftersom denna undersökning främst kommer ta hänsyn till den interna validiteten är det viktigt att både begreppsvaliditeten och resultatvaliditeten är hög. Begreppsvaliditeten avser frånvaron av systematiska fel samt att operationalisering är utförd väldigt likt de ursprungliga teorierna och operationella indikatorerna. Resultatvaliditet avser att det som påstås mätas i undersökningen är det som faktiskt mäts. En god resultatvaliditet uppnås genom frånvaro av systematiska och osystematiska fel, god reliabilitet och god begreppsvaliditet (Esaiasson m.fl. 2017, 59–64). Om operationaliseringen och således också begreppsvaliditeten är bristfällig eller felaktig kommer det bli systematiska fel genom hela undersökningen.

Operationaliseringen i denna studie kommer fokusera på att ta ut representanters påståenden och argument från de olika partierna i debattartiklar och sedan jämföra dessa med partiernas gemensamma ståndpunkter från deras valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019. Tydliga redovisningar av hur resultatet och slutsatserna har formats kommer göras för att styrka att tillvägagångssättet och resultatets innebörd är rimligt.

Inom kvalitativ forskning är god reliabilitet svårt att uppnå eftersom det är nästintill omöjligt att studera de exakta betingelser och den sociala miljön som gäller vid inledandet av en specifik studie. Men om en fråga inte är reliabel kommer den att sakna validitet. För att få en hög reliabiliteten i denna undersökningen kommer endast valmanifest och debattartiklar att användas som material eftersom det går att läsa om och kontrollera flera gånger, istället för pressintervjuer och muntliga debatter som lämnar öppet för mycket egen tolkning. Då reliabiliteten i undersökningen bör vara god kommer även resultatvaliditeten vara hög och inte falla för någon större kritik (Bell, 2005, s. 117–120).

2.5 Problemdiskussion

Bedömningen är att de valda valmanifesten inför Europaparlamentsvalet 2019 är det uppsatsen bör förhålla sig till, eftersom det är hur representanter från partierna uttrycker sig i EU-frågor som ska analyseras. Representanterna som skrivit debattartiklarna har alla koppling till EU-frågorna på ett eller annat vis. Problemet som undersöks är om representanter från partierna representerar partiets gemensamma ståndpunkter. Antagandet är att politiska representanter står bakom partiets ståndpunkter och därför uttalar sig följaktligen.

Baserat på tidigare forskning fungerar valmanifesten att använda som utgångspunkt eftersom antagandet är att de representerar en aggregerad version av partiets ståndpunkter. Valmanifest kan ses som vote-seeking och policy-seeking. Det ses som vote-seeking eftersom det innehåller information om partiet och dess ståndpunkter och det ses som policy-seeking eftersom de politiska förslag som partiet vill åstadkomma presenteras (Strøm & Müller, 1999, s. 5–9). Valmanifesten betonar partiets kärnfrågor och kan även användas för att profilera sig internt gentemot sina representanter (Demker, 2015, s. 257). I anslutning till att valmanifest publiceras bör därför partiets representanter förhålla sig positivt till valmanifestet som representerar partiernas gemensamma ståndpunkter. Om ett partis representanter inte förhåller sig till valmanifestets innehåll när de uttrycker sig i media går det att debattera för att de inte står bakom de grunder som partiet som helhet står för. Det blir därför utomvetenskapligt relevant för väljare och partier att veta hur politiska representanter förhåller sig till valmanifesten till europaparlamentsvalet 2019. Uppsatsen blir även inomvetenskapligt relevant då den kommer bidra till redan existerande forskning samt ligga till grund för framtida partiforskning.

Uppsatsens validitet kan påverkas av metodvalet. Eftersom innehållsanalys är av tolkande natur är det upp till forskaren att göra befogade tolkningar av det insamlade materialet. Kritik mot metoden är att olika forskaren kan dra annorlunda slutsatser eftersom alla har haft olika kulturella, politiska och psykologiska upplevelser i sina liv (Boréus & Bergström, 2018, s. 80–83). För att öka validiteten kommer materialet i uppsatsen redovisas genom sammanfattande referat och användning av citat. Detta leder till att det väsentligaste materialet blir tydligt för läsaren. Innehållet i materialet behöver tydligt skiljas från analysen och detta görs genom att transparens och systematik upprätthålls vid referat och citering. Att ha förutbestämda kriterier/frågor i uppsatsen gör det lättare att få en hög validitet vid tolkning (Esaiasson m.fl. 2017, s. 232–233).

En brist med innehållsanalys som ofta diskuteras är hur representativ metoden är. Eftersom uppsatsens omfång inte är oändligt görs begränsningar och i detta fallet begränsas omfånget till två debattartiklar per parti. De debattartiklar som analyseras kommer med största sannolikhet inte vara representativ för alla liknande debattartiklar (Bryman, 2006). Eftersom syftet med uppsatsen är att kartlägga innehållet från partiernas representanter och inte att generalisera resultaten till en population är hög representativitet inte ett måste för att få ett relevant resultat. Representativitet på lägre nivå är därför inget större problem i denna

undersökningen. Trots viss problematik med innehållsanalys är det den metod som är mest passande för studiens syfte.

3. Empirisk analys

3.1 Valmanifest

Följande avsnitt är en sammanställning av Socialdemokraternas, Sverigedemokraternas och Liberalernas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019.

3.1.1 Socialdemokraternas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019

Socialdemokraternas valmanifest inför Europaparlamentsvalet 2019 är döpt till “För demokrati och jämlikhet, mot klyftor och extremism”. Inledningsvis i valmanifestet styrker Socialdemokraterna att det svenska medlemskapet i europeiska union är en självklarhet då det bidragit med ett växande välstånd och en ökad säkerhet sedan inträdet. Fortsättningsvis riktas dock kritik mot hur utvecklingen inom unionen har gått åt fel håll då högerextrema makter får större plats i europaparlamentet. I valmanifestet tas fyra huvudpunkter upp; ett demokratiskt samhälle, tryggare arbetsmarknad, kampen mot klimathotet och internationell säkerhet (Socialdemokraterna, 2019, s. 2).

Den första huvudpunkten “Ett Europa som försvarar demokratin” tar upp att alla människor ska vara lika mycket värda och kunna utöva sin rätt att leva fritt. EU behöver skydda invånarna i unionen mot krafter som negativt kan påverka jämställdheten vilket Socialdemokraterna hoppas går att genomföra vid införandet av en återkommande och systematisk granskning av demokrati i medlemsländerna samt skärpta regler. De medlemsländer som inte klarar av granskningen och inte följer unionens gemensamma värderingar ska riskera indragen rösträtt i rådet och uteblivet EU-stöd (Socialdemokraterna, 2019, s. 3–4).

I den andra huvudpunkten “Ett Europa som skapar fler, trygga jobb” diskuteras hur den ökade ekonomin som kommer från EU-samarbetet ska kunna vara en bidragande faktor för att förbättra villkoren för vanligt folk. Socialdemokraterna vill att ett socialt protokoll och fackliga rättigheter ska finnas med i EU:s fördrag i framtiden och att den svenska modellen ska vara en förebild för den europeiska marknaden eftersom den stärker både tillväxten och produktiviteten. Budgeten bör även minska efter Storbritanniens utträde eftersom den nu ska röra en medlemsstat mindre. För att strama åt EU:s budget vill Socialdemokraterna exempelvis att skattefusk och penningtvätt ska möta ett hårdare gemensamt motstånd, att en task force mot korruption ska skapas, kontroller av budgetens användning ska öka och jordbruksstöden ska minska (Socialdemokraterna, 2019, s. 4–5).

“Ett Europa som går före i kampen mot klimathotet” är den tredje huvudpunkten döpt till och här ligger fokus, precis som namnet antyder, på klimatet. Socialdemokraterna vill att vi ska ställa om till en cirkulär ekonomi där allt som förbrukas ska kunna återföra lika mycket till planeten om inte mer. De vill därför införa regler för att minska användandet av plast och skapa ett utsläppstak på farliga kemikalier. För att lyckas med detta behöver kraftfulla strukturella samhällsreformer ske på en bred front och de vill att Sverige ska vara först med att höja sina mål (Socialdemokraterna, 2019, s. 5–6).

Den sista huvudpunkten handlar om internationell säkerhet och är döpt till “Ett Europa som är en stark global aktör i en orolig tid”. Socialdemokraterna konstaterar att samarbete mellan länder och folk är det enda som kan skapa en gemensam säkerhet. De anser att fler handelsavtal inom EU bör upprättas, utrikes- och säkerhetspolitiken ska stärkas och ett ökat ansvar för flyktingar ska tas av alla medlemsländer. Inget land klarar av att hjälpa alla flyktingar utan Socialdemokraterna tycker att ansvaret ska delas solidariskt och att de länder som inte tar emot eller registrerar flyktingar ska kunna uteslutas eller bli nekade EU-medel. Den största utmaningen med internationell säkerhet är att alla människor ska kunna ta del av det växande välstånd som globaliseringen har skapat (Socialdemokraterna, 2019, s. 7).

Som summering finns det tydliga likheter mellan manifestet och den socialistiska-ideologiska bakgrunden som ligger till grund för Socialdemokraternas utgångspunkt för internationell politik. De kämpar för att den svenska modellen ska vara en förebild på den europeiska marknaden då de vill förbättra arbetsmarknaden och livet för individer på

gräsrotsnivå. Detta är en direkt koppling till deras ideologi då anledningen till att socialdemokraterna startade var de hårda arbets- och lönevillkor som rådde inom industrin.

3.1.2 Sverigedemokraternas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019

Sverigedemokraternas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019 har många ståndpunkter men de tre som mest fokus läggs på är migration, finans, demokrati och självbestämmande. I valmanifestet blir det tydligt att Sverigedemokraterna tycker att Sverige gynnas av att vara med i ett samarbete med våra grannländer och resterande Europa (Sverigedemokraterna, 2019, s. 3). Dock är en viktig ståndpunkt i valmanifestet att Sveriges angelägenheter ska skötas på nationell nivå i Sverige och inte i europaparlamentet i Bryssel.

Sverigedemokraterna vill stoppa maktöverföringen till Bryssel genom att omförhandla EU:s grundlag. De föreslår att den nya grundlagen ska fokusera på minskad makt för EU och ett nationellt självbestämmande. Samtidigt som de vill minska EU:s makt så vill de öka insynen då de anser att EU:s byråkrati är för omfattande och europeiska beslutsfattare har för lite personligt ansvar (Sverigedemokraterna, 2019, s. 4–7).

En av huvudpunkterna som det läggs mycket fokus på är finans och budget. De vill att Sverige ska minska sina utgifter till EU eftersom de anser att vi betalar mer än vad vi får tillbaka. Sverigedemokraterna vill att offentliga medel ska disponeras av de enskilda medlemsstaterna och inte av EU. Att föra en egen penning- och finanspolitik framhävs också som väldigt viktigt då den kan anpassas efter vad som är lämpligast för Sverige. Därför vill Sverigedemokraterna att den svenska kronan ska behållas. Att Sverige ska öka sitt bidrag till EU med 15,3 miljarder kronor årligen efter Storbritanniens utgång ur unionen är inte acceptabelt. Sverigedemokraterna föreslår att budgeten ska minska med en tredjedel för varje medlemsstat, i Sveriges fall blir detta 18 miljarder kronor per år (Sverigedemokraterna, 2019, s. 8–10).

En annan viktig punkt är frågan om migration. Sverigedemokraterna vill inte att reformen av Dublinförordningen ska gå igenom då det innebär att EU kommer bestämma hur många migranter som varje land behöver ta emot. De anser att varje medlemsstat själva ska bestämma hur många och vilka som bosätter sig i ens stat och att inte få göra detta är ett angrepp på statens självbestämmande. Sverigedemokraterna kopplar terrorism med migration

och anser därför att ett förbättrat och starkare gränsskydd behövs. Förutom bättre gränskontroll vid de yttre gränserna vill Sverigedemokraterna att medlemsstaterna ska få större frihet att kunna införa inre gränskontroller. Sverigedemokraterna tycker att EU ska börja lägga mer fokus på återvandring. De anser att EU bör samarbeta med länder utanför EU och villkora bistånd så att migranter som inte längre har någon rätt att befinna sig i EU kan återvända hem (Sverigedemokraterna, 2019, s. 11–13).

Vidare i valmanifestet tas punkter som handel, integritet, klimat, och utrikespolitik upp. Sverigedemokraterna lägger stor vikt vid att samarbete behövs för att minska klimathotet. Globala åtgärder, miljöteknisk forskning och EU:s utsläppshandelssystem är Sverigedemokraterna mycket positiva till och de vill att dessa ska fortsätta utvecklas (Sverigedemokraterna, 2019, s. 23–25).

Det går att dra tydliga kopplingar mellan Sverigedemokraternas valmanifest och deras ideologiska utgångspunkt för internationell politik. Precis som Johansson och Heinö beskriver är högerpopulistiska partier kritiska till EU då nationella frågor helst ska bestämmas lokalt. I Sverigedemokraternas manifest framkommer denna ståndpunkten tydligt då de vill minska EU:s makt och införa att fler frågor ska beslutas om i medlemsländerna.

3.1.3 Liberalernas valmanifest till Europaparlamentsvalet 2019

Liberalernas valmanifest inför Europaparlamentsvalet 2019 är döpt till "*Si, yes, oui, ja!, Ja till Europa!*". Namnet speglar deras syn på hur samarbete och gemenskap ska vara centralt i Europa. Valmanifestet tar upp sju huvudpunkter; Klimat, arbetsmarknad, samarbete, migration, rättigheter, säkerhet och demokrati (Liberalerna, 2019, s. 2–3).

"*Ett grönt och klimatsmart Europa*" är en av de tre huvudpunkter där mest fokus ligger. Liberalerna vill att EU ska bli världens främsta union vilket primärt handlar om att EU ska ha smarta transporter, fossilfri energi, ett klimatvänligt jordbruk och en gemensam koldioxidskatt. Liberalerna konstaterar i manifestet att EU:s framtida klimatpolitik måste ha tydliga mål; både slutmål men även delmål. Exempelvis vill Liberalerna att EU inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser 2050 men för att uppnå detta måste EU ha minskat utsläppen med 55 procent till år 2030 (Liberalerna, 2019, s. 4–10).

“*Ett Europa för jobb och tillväxt*” är den andra viktiga huvudpunkten döpt till. Denna fokuserar på digitalisering, forskning, fri handel, fri rörlighet och jobbskapande genom ekonomiska reformer. För att få en fungerande välfärd i alla EU länder behöver Europa kunna hantera de utmaningar som globaliseringen och digitaliseringen medför. Liberalerna anser att en politik som främjar forskning, tillväxt, arbete och utbildning är grunden till detta. Med en liberal politik kommer välfärden förbättras och leda till att jämställdheten ökar, fattigdomen minskar och globaliseringens fördelar kommer spridas. Förutom detta vill liberalerna även att Sverige ska inför euron som valuta eftersom detta underlättar ekonomisk integration och gränsöverskridande handel (Liberalerna, 2019, s. 11–19).

Den tredje huvudpunkten som det läggs stor vikt på är “*Ett Europa öppet mot omvärlden*”. Denna punkt fokuserar på asyl, migration, utvidgning av EU och utrikespolitik. Liberalerna vill att det skapas fler lagliga vägar till Europa samtidigt som hela EU gemensamt måste ta ett ökat ansvar för asylsökande. En gemensam europeisk asylpolitik ska ge stöd och resurser till människor i konflikters närområde, förbättra återvändandet för dem som saknar rätt till skydd och skapa ett konsulärt stöd utanför EU. Liberalerna anser att beslutsfattande inom EU behöver förenklas och detta kan göras genom att ta ett steg mot att avskaffa enskilda länders veton inom utrikes- och säkerhetspolitiken men främst när det kommer till sanktionsbeslut mot länder som begår brott mot de grundläggande fri- och rättigheterna (Liberalerna, 2019, s. 24–28).

I valmanifestet förespråkar Liberalerna även ett mer effektivt, öppet och demokratiskt Europa. Liberalerna vill lyfta fram att EU behöver få befogenheter och verktyg som krävs för att lösa gemensamma, gränsöverskridande problem. Liberalerna vill att EU:s budget ska bli mer effektiv och fokusera mer på områden som har ett tydligt europeiskt mervärde; migration, brottsbekämpning, infrastruktur och forskning (Liberalerna, 2019, s. 37–39).

Sammanfattningsvis finns det tydliga kopplingar mellan valmanifestet och Liberalernas ideologiska utgångspunkt för internationell politik. Samarbete, jämställdhet och frihet är det stora fokuset på både i manifestet men även för liberalismen som ideologi. Genom samarbete anser Liberalerna att Sveriges nationella intressen och landets möjligheter att påverka den internationella politiken kan stärkas.

3.2 Debattartiklar

Följande avsnitt är en analys av sex olika debattartiklar av representanter från Socialdemokraterna, Sverigedemokraterna och Liberalerna. Fokus i analysen kommer vara på hur representanterna resonerar kring EU-frågor och huruvida deras resonemang och ståndpunkter ligger i linje med valmanifesten från 2019.

3.2.1 Socialdemokraternas debattartiklar

3.2.1.1 “Hjälp oss stoppa lag om minimilöner i EU” - Heléne Fritzon (S), Åsa Westlund (S) & Johan Danielsson (S) - 14/09-20

I artikeln ”Hjälp oss stoppa lag om minimilöner i EU” skriven av Heléne Fritzon, Åsa Westlund och Johan Danielsson framgår det att de inte står bakom EU-kommissionens förslag kring minimilöner. Representanterna anser att bindande EU-regler om löner inte går att förena med den svenska arbetsmarknadsmodellen där självständiga fack och arbetsgivare sätter löner genom kollektivavtal. De hävdar att svenska politiker borde värna mer om den svenska arbetsmarknadsmodellen istället för att kritisera socialdemokraterna och Stefan Löfven. Representanterna vill att borgerliga företrädare ska försöka påverka de ledande företrädarna i deras partifamilj att protestera mot förslaget om minimilöner. Främst hoppas de att EU-kommissionen kommer bestämma om icke-bindande rekommendationer men om det inte skulle bli så hoppas de att alla svenska aktörer ska arbeta gemensamt under lagstiftningsprocessen för att försvara vår arbetsmarknadsmodell (Fritzon, Westlund & Danielsson, 2020).

Representanterna vill även uppmärksamma att det i EU:s fördrag står att unionen inte har någon kompetens att besluta om löner och om EU-kommissionen skulle välja att införa en lag eller rekommendation om bindande minimilön ändå så finns det stort tvivel på varför medlemsländer ska fortsätta följa fördraget om inte ens EU-kommissionen som är dess väktare gör det. Sammanfattningsvis går det att utläsa att representanterna starkt värnar om den svenska arbetsmarknadsmodellen och de hoppas och tror att de svenska partierna gemensamt kommer samarbeta för att försvara denne vid en lagstiftningsprocess om minimilöner i EU (Fritzon, Westlund & Danielsson, 2020).

Det finns tydliga samband mellan representanternas argument och Socialdemokraternas valmanifest men det går även att utläsa några skillnader. I valmanifestet skriver Socialdemokraterna att de vill att den svenska modellen ska vara en förebild för den europeiska marknaden eftersom den stärker både tillväxten och produktiviteten och detta ligger i linje med att representanternas argument om att de vill försvara den svenska modellen till varje pris och uppmuntrar de borgerliga partierna till att börja förespråka den. Det kan påverka Sverige negativt om en lag om minimilöner införs men det skulle påverka många medlemsländer positivt och Socialdemokraterna skriver i valmanifestet att de vill att ett socialt protokoll och fackliga rättigheter ska finnas med i EU:s fördrag i framtiden. Fackliga rättigheter innebär att det ska finnas ett minimigolv för vad man ska tjäna och det kan tolkas som att Socialdemokraterna stöttar en lag om minimilöner (Socialdemokraterna, 2019, s. 4–5). I valmanifestet sammanfattar Socialdemokraterna att EU ska hjälpa till att lösa framtidsfrågor och vara en tydlig pelare i varje invånares vardag men representanterna hävdar att det inte finns en grund för medlemsländer att fortsätta följa EU:s fördrag om EU-kommissionen inför en lag om minimilöner.

3.2.1.2 “Vi måste gå samman och rädda demokratin” - Heléne Fritzon (S) & Evin Incir (S) - 19/01-21

Artikeln ”*Vi måste gå samman och rädda demokratin*” är skriven av Heléne Fritzon och Evin Incir och handlar om att de vill bjuda in M, KD, C, L, MP och V till ett möte för att diskutera hur de ska skydda demokratins värde. Representanterna hävdar att de högerextrema attacker som sker i världen hotar det demokratiska samhället och att alla goda krafter behöver gå samman för att stoppa detta. De vill att alla medlemsländer i EU ska stå upp för mänskliga rättigheter och för rättsstatens principer. Ett exempel på en enligt dem högerextrem attack var när Trump-anhängare tog sig in i Kapitolium vid den amerikanska kongressen i Washington DC den sjätte januari 2021. Fritzon och Incir hävdar att detta var möjligt eftersom Trump ett flertal gånger har uttalat sig om att valresultatet inte stämde och att det var riggat. De vill att alla demokratiska valresultat ska respekteras och att allt annat är oacceptabelt (Fritzon & Incir, 2021).

Det går tydligt att se en koppling mellan representanternas argument och ståndpunkterna i Socialdemokraternas valmanifest. Precis som representanterna vill att alla demokratiska valresultat ska respekteras, vill Socialdemokraterna att invånare i unionen ska skyddas mot

krafter som negativt kan påverka jämställdheten och de vill införa en systematisk granskning av demokrati i medlemsländerna. Om denna granskningen införs kommer det gå att se vilka länder som har demokratiska val och följer de korrekta valresultaten (Socialdemokraterna, 2019, s. 3–4).

Även i Europa finns det länder som inte respekterar demokratin och dess principer. Ungern och Polen som är medlemsstater i EU har kritiserats ett flertal gånger för att ha underminerat rättsstaten. Exempelvis har de båda protesterat mot kravet att länder som tar emot pengar från EU behöver följa rättsstatens principer där exempelvis oberoende domstolar ingår. Polen har även attackerat HBTQI-personers rättigheter och infört HBTQI-fria zoner. I Ungern har det blivit så illa att Varieties of Democracy- institutet vid Göteborgs universitet inte längre betraktar Ungern som en demokrati. Representanterna anser att om alla goda krafter går tillsammans och bildar ett enat Europa kommer det gå att stå upp för demokrati som system. De skriver även att *”Vi har en skyldighet att agera när antidemokratiska krafter attackerar. EU måste agera, i såväl ord som handling.”* vilket tyder på att de tycker att EU behöver bli mer handlingskraftiga. Eftersom representanterna vill bjuda in till möte med M, KD, C, L, MP och V för att diskutera hur svenska partier kan ta initiativ och bidra i arbetet med att säkra demokratin i Europa går det att utläsa deras positiva syn på samarbete (Fritzon & Incir, 2021).

Representanterna vill att EU ska bli mer handlingskraftiga vilket ligger i linje med Socialdemokraternas ståndpunkt att alla medlemsländer ska genomgå en granskning och de som inte klarar denna eller som inte följer unionens gemensamma värderingar ska riskera indragen rösträtt i rådet och uteblivet EU-stöd (Socialdemokraterna, 2019, s. 3–4). I Socialdemokraternas valmanifest finns det en genomgående positiv syn på samarbete och de hävdar att det enda som kan skapa en gemensam säkerhet mellan länder och människor är samarbete. Detta ligger i linje med representanternas initiativ till att samla de svenska partierna för att diskutera hur de kan hjälpas åt att säkra demokratin i Europa (Socialdemokraterna, 2019, s. 7).

3.2.2 Sverigedemokraternas debattartiklar

3.2.2.1 “Sverige behöver ett totalstopp för asylsökande” - Charlie Weimer (SD) & Ludvig Aspling (SD) - 28/07-21

I artikeln ”Sverige behöver ett totalstopp för asylsökande”, skriven av Charlie Weimers och Ludvig Aspling, hävdas det att Moderaternas europaparlamentariker Tomas Tobé inte tänker på Sveriges situation när det kommer till den permanenta migrationskrisen i EU.

Representanterna hävdar att Sverige behöver ett totalt asylstopp och inte endast nya omfördelningsregler. Debattartikeln fokuserar främst på Moderaternas position i europaparlamentet och hur deras tillvägagångssätt inte är främjande för Sverige.

Representanterna kommer med en rad olika argument på hur situationen bör vara och vad de hävdar att Sverigedemokraterna gjort annorlunda i deras position (Aspling & Weimer, 2021).

De hävdar att genom en ny omfördelning som moderaterna vill införa, så kommer de inte behöva ta ansvar för Sveriges nuvarande situation, utan förhandlingarna blir utdragna och kommer sluta i ett regelverk som gör att europaparlamentariker knappt har något ansvar över asylsökande och ansvaret hamnar istället på medlemsländerna. De påstår att om en verklig förändring ska ske så behöver obekväma och tuffa beslut tas samtidigt som man är beredd att ta konsekvenserna. Detta anser representanterna att moderaterna inte är redo för ”*men till skillnad från Moderaterna är Sverigedemokraterna inte ett bekvämt parti.*” och därför är Sverigedemokraterna redo att göra det som krävs för att rädda Sverige ur migrationskrisen. Representanterna anser att ”*Sverige behöver ordentliga kontroller av vem som reser in, vistas i landet och vilka förmåner de kan få på skattebetalarnas bekostnad.*”. Förutom detta hävdar de även att Sverige behöver; en storsatsning när det kommer till att utvisa migranter och uppmuntra återvandring, höja kraven för egenförsörjning, ett krafttag mot skuggsamhället och begränsa migranternas rätt till välfärd (Aspling & Weimer, 2021).

Representanternas argument ligger tydligt i linje med Sverigedemokraternas valmanifest eftersom partiet anser att ett starkare och förbättrat gränsskydd behövs då det är ett säkerhetshot mot Sveriges medborgare att människor som illegalt är inom Europas gränser kan röra sig fritt. I valmanifest fokuserar de även starkt på att Sverige bör samarbeta med länder utanför EU och villkora bistånd för att hjälpa migranter att kunna återvända till sitt hemland vilket vi kan se att även representanterna förespråkar i artikeln (Sverigedemokraterna, 2019, s. 11–13).

Representanterna vill att Sverige ska börja använda sig av den danska modellen för migrationspolitik som innebär att de som kommit hela vägen till norden för att söka asyl ska snarast få skydd i ett tredje land istället vilket i sin tur ska leda till att illegal migration och människosmuggling blir meningslöst. De föreslår att Sverige ska begära undantag från EU:s rättsliga och migrationspolitiska samarbete precis som Danmark gjort (Aspling & Weimer, 2021). Utifrån detta går det även att hitta samband till valmanifestet då Sverigedemokraterna inte vill se att Dublinförordningen ska genomföras eftersom de inte vill att EU ska få bestämma hur många migranter varje medlemsland ska ta emot. I valmanifestet står det att det är ett angrepp på statens självbestämmande att EU ska få bestämma vilka som bosätter sig i ens stat och representanternas förslag på att Sverige ska begära undantag från EU:s rättsliga och migrationspolitiska samarbete ligger i linje med detta resonemanget (Sverigedemokraterna, 2019, s. 11–13).

3.2.2.2 “Hög tid att protestera mot klimatpaketet” - Jessica Stegrud (SD) & Martin Kinnunen (SD) - 28/10-21

Jessica Stegrud och Martin Kinnunen har uttalat sig i artikeln ”Hög tid att protestera mot klimatpaketet” om hur klimatkrisen bör hanteras och var de ekonomiska resurserna ska läggas. De börjar med att förklara EU-kommissionens mål att minska växthusgaser med 55 procent fram till 2030, där 1990 ligger som utgångspunkt. Hittills har utsläppen minskat med ungefär en fjärdedel och för att lyckas nå målet måste minskningarna under de kommande åtta åren accelereras (Kinnunen & Stegrud, 2021).

Artikeln fortsätter med att beskriva vilka åtgärder som behövs göras för att kunna nå målet men gemensamt för alla åtgärder är detaljreglering och styrning av finansieringsmöjligheter. Kommissionen bedömer att kostnaderna för att genomföra åtgärderna kommer öka med 350 miljarder kronor per år, men detta är sannolikt en underskattning. Det kommer vara skattebetalare och konsumenterna i medlemsländerna som påverkas av detta då lån, omprioriteringar och skattehöjningar behöver ske för att bistå de ökade kostnaderna. Representanterna håller med om att det är viktigt att samarbeta för att kraftigt minska beroendet av fossila bränslen dock anser dem att forskning, utveckling och krisberedskap i ett bredare perspektiv borde ligga i fokus istället för symbolpolitik, planekonomi och kontraproduktiva åtgärder. De hävdar att kärnkraft är ett effektivt fossilfritt alternativ som

borde satsas mer på även om delar av miljörörelsen tackar nej till det (Kinnunen & Stegrud, 2021).

Här går det att dra en tydlig koppling till valmanifest då representanterna inte vill att Sverige ska öka sitt bidrag till EU utan istället ska fokus läggas på forskning, utveckling och krisberedskap. I valmanifestet hävdar Sverigedemokraterna att Sverige och övriga medlemsländers ekonomiska bidrag till EU ska minska med en tredjedel efter Storbritanniens utgång ur unionen (Sverigedemokraterna, 2019, s. 8–10). Det går även att utläsa i valmanifestet att Sverigedemokraterna är positiva till ett samarbete med övriga medlemsländer för att lösa klimatsituationen precis som representanterna (Sverigedemokraterna, 2019, s. 3).

Kommissionen har även ändrat sitt synsätt på handel med utsläppsrätter som nu även ska omfatta kommersiella transporter och byggsektorn. Representanterna anser att denna forcerade elektrifiering av transportsektorn kommer bli en otroligt kostsam prioritering vilket inte är ett realistiskt projekt för unionen. De hävdar att *”Höga kostnader, ineffektivitet, byråkrati och protektionism är givetvis stora problem i sig. Det som är minst lika problematiskt är dock EU-byråkratin kommer att göra djupa inbrytningar i medlemsländernas nationella suveränitet.”* De påstår att de radikala miljömålen hotar att accelerera den pågående processen av en maktförskjutning till Bryssel. De vill att både EU-parlamentet och Sveriges regering ska börja protestera mot denna maktförskjutning då Sverige är en av de högsta nettobetalarerna i unionen. Representanterna anser att genom en finansiering av denna processen så undergräver Sverige sitt eget oberoende som självständig stat och minskar både konkurrenskraften och sitt välstånd (Kinnunen & Stegrud, 2021).

I valmanifestet är Sverigedemokraterna väldigt positiva till EU:s utsläppshandelssystem till skillnad från representanterna. I manifestet står det att *”EU:s utsläppshandelssystem är det mest effektiva verktyget inom EU för att minska utsläppen av växthusgaser och för att fasa ut fossil energi på ett kostnadseffektivt sätt. Sverige bör inom EU verka för att fler länder, utanför EU, med liknande styrmedel ingår i samma utsläppshandelssystem som EU-länderna.”* (Sverigedemokraterna, 2019, s. 24). Här går det att utläsa en skillnad då representanterna anser att EU:s utsläppssystem inte är ett realistiskt projekt för unionen på grund av att det är så kostsamt. På ett sätt går det att se likheter i hur de resonerar eftersom Sverigedemokraterna skriver i sitt valmanifest att de vill minska kostnaderna till EU precis

som representanterna men samtidigt vill Sverigedemokraterna inte att EU:s utsläppshandelssystem ska bli lidande eftersom de i manifestet skriver att det är de mest effektiva verktyget inom EU för att minska utsläppen av växthusgaser och fossil energi på ett kostnadseffektivt sätt. Representanterna förhåller sig därför till manifestet i största del i sina uttalanden men det finns avvikelser (Sverigedemokraterna, 2019, s. 23–25).

3.2.3 Liberalernas debattartiklar

3.2.3.1 “Låt EU få muskler för att rädda klimatet” - Jan Björklund (L) - 14/03-19

I debattartikeln ”Låt EU få muskler för att rädda klimatet” skriven av Jan Björklund går det att se vilken positiv syn Liberalerna har på EU. I artikeln skriver Björklund att det är tack vare EU som Europa har den största välförhållanden någonsin på grund av ett tätt ekonomiskt samarbete och frihandel. Han hävdar att europaparlamentsvalet 2019 är ett vägval där antingen det europeiska samarbetet kan komma att fördjupas eller försvinna. Björklund vill att det europeiska samarbetet ska fördjupas på flera områden exempelvis på det ekonomiska för att säkra jobb och välfärd, på klimatområdet för att lösa globala gränsöverskridande problem och på det rättsliga området för att öka tryggheten (Björklund, 2019).

Björklund hävdar att övriga partier i Sveriges riksdag inte är lika positiva till det europeiska samarbetet då de inte vill avskaffa länders vetorätt eller införa en europeisk koldioxidskatt som liberalerna vill. Björklund hävdar att en gemensam europeisk koldioxidskatt är den absolut viktigaste åtgärden för att minska utsläppen i Europa. Han använder Sverige som ett exempel för att visa att beskattning är effektivt då Sverige har höga koldioxidskatter och låga utsläpp. Björklund vill också att EU ska bli mer handlingskraftig och avskaffa vetorätten för samtliga 28 länder. Han anser att länder med låga ambitioner kommer att rösta emot en koldioxidskatt och detta göra att EU blir handlingsförlamade precis som Förenta nationernas säkerhetsråd (Björklund, 2019).

Björklunds argument om att EU behöver införa en gemensam koldioxidskatt ligger i linje med Liberalernas ståndpunkt då de i valmanifestet skriver att om EU ska bli världens främsta miljöorganisation behövs en gemensam koldioxidskatt införas (Liberalerna, 2019, s. 4–10). Björklunds argument om att EU behöver bli mer handlingskraftiga går tydligt att koppla till

Liberalernas argument om att beslutsfattande inom EU behöver förenklas. Precis som Björklund skriver i artikeln vill Liberalerna att EU-länders vetorätt ska avskaffas, dock står det i valmanifestet att det främst ska gälla sanktionsbeslut mot länder som brutit mot de grundläggande fri- och rättigheterna och inte klimatet som Björklund främst fokuserar på. Dock går det att utläsa i valmanifestet att Liberalerna vill att alla länder ska ha lika mycket att säga till om och att beslutsfattande överlag blir lättare om all sorts vetorätt försvinner så det går att hävda att Björklunds argument ligger i linje med Liberalernas ståndpunkter (Liberalerna, 2019, s. 24–28).

I artikeln skriver även Björklund att han förstår varför många människor och partier överlag är missnöjda med EU. Han håller med om att EU har misslyckats med att förebygga både flyktingkrisen och finanskrisen. Dock så anser han att detta är på grund av att EU-länderna samarbetar för lite och inte för mycket. Han avslutar artikeln med att skriva ”*Vi liberaler säger ja till mer EU-samarbete för vi är övertygade om att framtidens utmaningar löses tillsammans.*” vilket tyder på att han anser sig ha samma värderingar och åsikter som partiet i helhet har (Björklund, 2019).

3.2.3.2 “Med S och M hamnar Sverige på EU:s läktare” - Jan Björklund (L) & Karin Karlsbro (L) - 29/04-19

Jan Björklund och Karin Karlsbro från Liberalerna skriver i debattartikeln ”*Med S och M hamnar Sverige på EU:s läktare*” att inför europaparlamentsvalet 2019 behöver det europeiska samarbetet och integrationen fördjupas ännu mer både för klimatet och tryggheten men även för jobb och tillväxt. Representanterna hävdar att det finns positiva krafter runt om i Europa som vill fördjupa det europeiska samarbetet exempelvis Macron i Frankrike och Merkel i Tyskland. De hävdar även att Sverige står inför ett vägval som handlar om ”*...vi ska hänga på och påverka eller om vi ska sitta på läktaren med armarna i kors när de stora länderna i Europa tar ledning och formerar den europeiska framtiden.*” (Björklund & Karlsbro, 2019).

Representanterna vill att Sverige ska vara med i EU fullt ut vilket innebär att de har ett mål om ett framtida medlemskap i eurozonen. De hävdar att det sker en fördjupad ekonomisk integration mellan euroländerna, och om Sverige väljer att inte ansluta sig, kommer vi lämnas utanför EU:s inre kärna. Om Sverige och Europa ska kunna hävda sig mot Trumps

handelskrig, Kina och Asien behöver Europa integreras ännu mer. Representanterna tycker att det är negativt för Sverige att Moderaterna och Socialdemokraterna inte vill ha en fördjupning av det europeiska samarbetet. De hävdar att denna negativa synen till en ännu mer fördjupad och integrerad union är ett motstånd mot bankunionen som ska förebygga bankkriser och finanspakten som sätter upp regelverk för att förebygga ekonomisk kris. Förutom motstånd på finansmarknaden finns det även motstånd på klimatområdet där de inte vill införa en europeisk koldioxidskatt (Björklund & Karlsbro, 2019).

Sammanfattningsvis ligger representanternas argument i denna debattartikeln helt i linje med Liberalernas ståndpunkter från valmanifestet. Precis som Liberalerna skriver i Valmanifestet vill representanterna fördjupa samarbetet och integrationen i Europa så mycket som möjligt (Liberalerna, 2019, s. 2–3). Liberalerna diskuterar även i valmanifestet hur ekonomiska reformer kan utveckla Europa och framförallt Sveriges position. Liberalerna tar upp i valmanifestet att de vill införa euron som valuta i Sverige då det skulle underlätta för ekonomisk integration och gränsöverskridande handel. I artikeln skriver även representanterna att de har ett mål om ett svenskt medlemskap i eurozonen i framtiden och de vill att Sverige ska vara med i kärnan av EU på alla aspekter (Liberalerna, 2019, s. 11–19). Representanterna förhåller sig väldigt väl till valmanifestet i debattartikeln, inte bara när det kommer till samarbete och finansmarknad men även när det kommer till klimatet då de precis som i valmanifestet skriver att det är synd att M och S inte vill införa en gemensam koldioxidskatt (Liberalerna, 2019, s. 4–10).

4. Resultat

Resultatet från analysen visar att det finns ett starkt samband mellan representanternas debattartiklar och partiernas respektive valmanifest inför europaparlamentsvalet 2019. Detta tyder på att representanterna förhåller sig väl till de gemensamma ståndpunkter som partiet gått till val på även efter valperioden är över. Det är dock viktigt att poängtera att det finns en del avvikelser. Avvikelserna kommer nu presenteras.

I artikeln "*Hjälp oss stoppa lag om minimilöner i EU*" skriven av Fritzon, Westlund och Danielsson från Socialdemokraterna finns det två avvikelser från valmanifestet.

Representanterna vill inte att en lag om minimilöner ska införas då det skulle påverka Sverige negativt men det skulle garanterat påverka många medlemsländer positivt. I valmanifestet skrivs det att Socialdemokraterna vill att ett socialt protokoll och fackliga rättigheter som innefattar bland annat ett minimigolv för vad man ska kunna tjäna ska finnas med i EU:s fördrag i framtiden. Detta går att tolka som att Socialdemokraterna stöttar en lag om minimilöner vilket representanterna inte gör. Förutom detta anser representanterna att det inte finns en grund för medlemsländer att fortsätta följa EU:s fördrag om EU-kommissionen inför en lag om minimilöner vilket är motstridigt till Socialdemokraternas ståndpunkter i valmanifestet där de tydligt förklarar att de vill att EU ska hjälpa till att lösa framtidsfrågor och vara en tydlig pelare i varje invånares vardag.

I artikeln "*Hög tid att protestera mot klimatpaketet*" skriven av Stegrud och Kinnunen från Sverigedemokraterna finns det en stor avvikelse mellan representanternas argument och partiets gemensamma ståndpunkter. Representanterna anser inte att EU:s utsläppssystem är ett realistiskt projekt för unionen på grund av hur kostsamt det är men Sverigedemokraternas gemensamma ståndpunkt är att EU:s utsläppssystem är det mest effektiva verktyget inom EU för att minska utsläppen av växthusgaser och fossilenergi på ett kostnadseffektivt sätt. Det går att förstå representanternas resonemang eftersom Sverigedemokraterna vill minska kostnaderna till EU precis som representanterna förespråkar men det som skiljer sig är var budgeten ska minska.

Om man bortser från dessa avvikelser finns det tydliga samband mellan representanterna och de respektive valmanifesten för alla undersökta partier. Representanterna från Socialdemokraterna förespråkar precis som de gemensamma ståndpunkterna, den positiva synen på EU, samarbete, svenska modellen och ett mer handlingskraftigt EU. Uttalanden från Sverigedemokraternas representanter om ett starkare gränsskydd, samarbete vid återvandring, minskning av budgeten, en begäran om undantag från EU:s rättsliga och migrationspolitiska samarbete och en ökad positiv syn på samarbete för att lösa klimatsituationen har ett tydligt samband till partiets gemensamma ståndpunkter. Liberalerna var det enda partiet som inte hade några avvikelser mellan representanternas uttalande och partiets gemensamma ståndpunkter. Representanterna vill precis som partiet att det ska införas en gemensam koldioxidskatt i EU, EU ska bli mer handlingskraftiga, vetorätten ska tas bort och samarbetet och integrationen ska fördjupas på alla aspekter.

5. Slutsats

Utöver avvikelserna i debattartiklarna från Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna så visade kartläggningen av innehållet i artiklarna och valmanifesten att det finns ett tydligt samband hos alla tre partier men främst hos Liberalerna. Detta innebär för partierna att de kan känna sig trygga med att deras representanter stöttar partiets gemensamma ståndpunkter. För väljare innebär detta att de kan förlita sig på att få korrekt information om partiets ståndpunkter genom representanternas uttalanden. Socialdemokraterna och Sverigedemokraterna hade några få avvikelser men utifrån ett partipolitiskt perspektiv behöver det inte vara kontroversiellt. Politiska representanter är även de väljare och bara för att de inte lyfter fram partiets gemensamma ståndpunkter behöver inte det betyda att partiet ändrat vad de står för.

Liberalernas representanterna hade inga avvikelser vilket kan bero på att partiet är så pass litet att det inte finns någon större åsiktsspridning inom partiet. Förutom detta har även Jan Björklund, tidigare partiledare för Liberalerna, uttalat sig i båda artiklarna. Han har mycket erfarenhet av att uttala sig i medier och om valmanifestets innehåll, vilket kan ha påverkat hur han skrivit debattartiklarna. Med utgångspunkt i Strøm och Müllers teori kan representanternas uttalanden förklaras. Representanterna har förhållit sig väl till valmanifestet och detta kan de ha gjort med vote-seeking i åtanke då de vill röstmaximera inför kommande val. Att visa att man tydligt står bakom partiets värderingar och gemensamma ståndpunkter tyder på en enad front vilket lockar väljare.

Flest avvikelser hade Socialdemokraterna vilket kan bero på att partiet varit delade i EU-frågan sedan start. En viktig ståndpunkt som togs upp var att en lag om minimilön inte skulle införas eftersom det hotade den svenska modellen. I valmanifestet var det oklart vad Socialdemokraternas ståndpunkt var om denna lag men det gick som tidigare nämnt att utläsa att de vill införa ett socialt protokoll och fackliga rättigheter i EU:s fördrag i framtiden vilket tyder på en relativt positiv syn på lagen om minimilöner. Den senaste månaden har lagen om minimilöner fått större stöd från den svenska regeringen efter några positiva ändringar under förhandlingarna. Det hade varit intressant att se vilken syn representanterna har på lagen nu efter förhandlingarna, är de fortfarande emot den eller kan de se den som något positivt? Representanternas uttalanden kan förklaras med Strøm och Müller teori om office-seeking.

Eftersom Socialdemokraterna är Sveriges styrande parti, kan representanterna gjort uttalanden även om de skiljer sig från partiets ståndpunkter eftersom väljarna lutar mer åt andra hållet och de inte vill förlora deras röst. Genom att representanterna visar att de är emot lagen om minimilöner och istället förespråka den svenska modellen fokuserar de på att få deras eftersträvade policy genomförd istället vilket tyder på policy-seeking.

Representanterna från Sverigedemokraterna hade en stor avvikelse när det kom till EU:s utsläppssystem men annars fanns det en tydlig koppling mellan debattartiklarna och valmanifestet. Eftersom Sverigedemokraterna har ändrat sina gemensamma ståndpunkter angående EU de senaste åren kan detta ha påverkat representanternas uttalande.

Representanterna var som tidigare nämnt väldigt kritiska till EU vilket kan förklaras utifrån Demkers teori (2015) då partiet tydligt profilerat sig om deras kärnämnen och vilken sida de står på eftersom detta visat sig vara en bra strategi tidigare med tanke på ökningen av röster. Dock har Sverigedemokraterna ändrat sina ståndpunkter angående EU relativt mycket de senaste åren vilket har gjort att de till viss del övergett sina ideologiska rötter.

Representanterna kanske inte är helt nöjda med de nya ståndpunkterna och därför fortfarande förespråkar de tidigare ståndpunkterna. Enligt Mair (2007) så medför Europeisk integration viss problematik när det kommer till att förena politiska partier på den nationella arenan. Detta kan vara en anledning till undersökningens resultat då representanterna vill behålla den politiska makten nationellt och därför är negativa till EU överlag även om Sverigedemokraterna har blivit mer positiva.

6. Avslutande diskussion

Det finns ett värde i att fortsätta studera sambandet mellan politiska partiers gemensamma ståndpunkter och representanters uttalande. Som tidigare nämnts finns det en utomvetenskaplig relevans för väljare att se att de politiker de röstar på fortsätter stå bakom de ståndpunkter de förespråkar även efter att valet passerat. Det är även relevant för politiska partier att se hur väl deras representanter förhåller sig till partiets gemensamma ståndpunkter efter att de blivit valda. Ett starkt samband kan öka tilltron både hos politiska partier och väljare. Denna studie visar att det finns ett tydligt samband mellan politiska representanter och partiets gemensamma ståndpunkter, men om studien fått ett motsatt

resultat och visat att ett sådant samband inte existerar, hade en slutsats om att politiska representanter endast använder partiets plattformar inför val, för att sedan frångå partiets gemensamma ståndpunkter, kunnat göras.

Förhoppningen med undersökningen är både att se om representanter står fast vid partiets gemensamma ståndpunkter och att bidra till den inomvetenskapliga relevansen; den bestående och fortsatt pågående forskningen kring representantens uttalande i förhållande till de gemensamma ståndpunkterna. Det är tydligt att det är ständigt relevant, intressant och aktuellt med fortsatta studier inom ämnet. Förhoppningen är därför att denna studie ska inspirera till fortsatt forskning inom området. Det går att argumentera för att om studien varit större, haft fler resurser och möjligheten att bearbeta den under en längre tid hade funnits, hade det varit intressant att studera representanterna ytterligare utifrån Strøm och Müllers teori om office-seeking, policy-seeking och vote-seeking. Genom att studera uttalanden utifrån denna teori kan man ta reda på varför representanter uttalar sig på ett visst sätt. Det hade även varit intressant att genomföra samma typ av undersökning under en längre period samt att jämföra den med en annan tidsperiod för att se om det finns några skillnader. Exempelvis hade man kunnat göra en liknande undersökning under åren när ett EU medlemskap blev aktuellt för att se hur representanter uttalar sig i EU frågan då, jämfört med hur partiernas ståndpunkter såg ut. Sedan kan man jämföra detta med hur representanterna uttalar sig idag gentemot partiets ståndpunkter. Förutom att titta på debattartiklar kan man även titta på interpellationer, motioner och valdebatter. Detta kan bidra till att ta reda på vilken riktning de olika partierna har och att se om representanterna är mer eller mindre lojala till partiet idag gentemot tidigare år. En uppmaning till framtida studier inom ämnet är att använda samma frågeställning som denna undersökningen men att även ta reda på hur sambanden och avvikelserna skiljer sig mellan de olika partierna och vad detta kan bero på.

Denna studie har ämnat att undersöka om det finns ett samband mellan politiska representantens uttalanden och partiets gemensamma ståndpunkter. Efter genomförande av undersökningen visar resultatet att detta går att bevisa. Hypotesen som togs fram inför undersökningen ämnade att undersöka i vilken utsträckning representanter för ett parti förhåller sig till partiets gemensamma ståndpunkter när de uttalar sig i skrift för att se om de står bakom partiets ideologi och dess politik. Denna studie har varit baserad på material från en relativt kort period, och endast varit generaliserande till de tre undersökta partierna, men det var också det initiala syftet. Genom att använda en kvalitativ innehållsanalys för att hitta

mönster och samband mellan debattartiklarna och valmanifesten var målet med undersökningen att ta reda på hur väl representanterna förhöll sig till partiets gemensamma ståndpunkter, och ett mönster hittades under den empiriska analysen. Representanterna förhåller sig väldigt väl till partiets gemensamma ståndpunkter med ett fåtal avvikelser. Frågeställningen kan därför ses som besvarad och undersökningen som lyckad.

7. Källförteckning

- Alvesson, Mats & Sköldberg, Kaj. (1994). *Tolkning & Reflektion*. Studentlitteratur: Lund.
- Aspling, Ludvig & Weimers, Charlie. (2021). "Sverige behöver ett totalstopp för asylsökande". *Dagens nyheter*. 2021-10-28.
<https://www.dn.se/debatt/sverige-behover-ett-totalstopp-for-asylsokande/> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-21)
- Bell, Judith. (2005). *Introduktion till forskningsmetodik*. 4:e Uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Björklund, Jan. (2019). "Låt EU få muskler för att rädda klimatet". *Expressen*. 2021-03-12.
<https://www.expressen.se/debatt/lat-eu-fa-muskler-for-att-radda-klimatet/> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-23)
- Björklund, Jan & Karlsbro, Karin. (2019). "Med S och M hamnar Sverige på EU:s läktare". *Aftonbladet*. 2019-04-29.
<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/1no94e/med-s-och-m-hamnar-sverige-pa-eus-laktare> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-23)
- Boréus, Kristina & Kohl, Sebastian, (2018), "Innehållsanalys" i Bergström, Göran – Boréus, Kristina (red.). *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur. s.49-89
- Bryman, Alan. (2006). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber. 2: uppl.
- Carlsson, Ingvar & Lindgren, Anne-Marie. (2020). *Vad är socialdemokrati? En bok om idéer och utmaningar*. Tankesmedjan Tiden.
- Demker, Marie. (2015). "Kristdemokraterna: Bäst när det gäller, men hur länge?" i *Statsvetenskaplig tidskrift*. Lund: Fahlbeckska stiftelsen. 2015, årg. 117, nr 2. s. 245-259
- Esaiasson, Peter-Gilljam, Mikael-Oscarsson, Henrik-Towns, Ann-Wängnerud, Lena. (2017) "Kvalitativ textanalys" i *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer. 2017, 5:e uppl. s. 211-234
- Esaiasson, Peter-Gilljam, Mikael-Oscarsson, Henrik-Towns, Ann-Wängnerud, Lena. (2017) "Om validitet" i *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Wolters Kluwer. 2017, 5:e uppl. s. 58-64
- Fritzon, Heléne & Incir, Evin. (2021). "Vi måste gå samman och rädda demokratin". *Aftonbladet*. 2021-01-19.
<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/bnLKyl/vi-maste-ga-samman-och-radda-demokratin> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-24)

Fritzon, Heléne & Westlund, Åsa & Danielsson, Johan. (2020). "*Hjälp oss stoppa lag om minimilöner*". 2020-09-14.

<https://www.aftonbladet.se/debatt/a/7KlIlow/hjalp-oss-stoppa-lag-om-minimiloner-i-eu> (online-publikation) (Hämtad: 2021-11-25)

Höjelid, Stefan. (1999). Politiskt beslutsfattande och EMU. Slå till eller vänta och se?. Studentlitteratur: Lund.

Johansson Heinö, Andreas. (2016). Timbro Authoritarian Populism Index 2016.

https://timbro.se/app/uploads/2016/06/4_rapport_populismindex_eng_0.pdf (online-publikation) (Hämtad: 2021-11-03)

Kinnunen, Martin & Stegrud, Jessica. (2021). "*Hög tid att protestera mot klimatpaketet*". Svenska dagbladet. 2021-07-28. <https://www.svd.se/hog-tid-att-protestera-mot-klimatpaketet> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-22)

Liberalerna. (2019). Ja till Europa! Liberalernas program inför valet till Europaparlamentet 2019. <https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/1902-eu-program-1-1.pdf> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-16)

Mair, Peter. (2007). Political opposition and the European Union.

<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge-core/content/view/7C9AEB444CBFE3FF85AE655C9CD4DD93/S0017257X00001032a.pdf/political-opposition-and-the-european-union-1-.pdf> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-15)

Müller, Wolfgang-C & Strøm, Kaare. (1999). Policy, office or votes? How political parties in western Europe make hard decisions.

<http://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam032/98049530.pdf> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-10)

Nationalencyklopedin. (2021). Liberalerna.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/liberalerna> (online-publikation) (Hämtad 2021-11-16)

Nationalencyklopedin. (2021). Sverigedemokraterna.

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sverigedemokraterna> (online-publikation) (hämtad 2021-11-03)

Socialdemokraterna. (2019). För demokrati och jämlikhet, mot klyftor och extremism. Valmanifest för EU-valet 2019.

https://www.socialdemokraterna.se/download/18.12ce554f16be946d04617b71/1568881602865/190514---valmanifest_1.pdf (online-publikation) (Hämtad 2021-11-05)

Statistiska Centralbyrån. (2021). EY-sympati, procent efter kön, parti, EU-sympati och 2 ggr/år.

http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__ME__ME0201__ME0201E/EUs

[ympati07/table/tableViewLayout1/?rxid=5dff60f4-53ef-4e6a-b1e4-7a32f29c66c8#](#) (Hämtad 2022-01-02)

Sverigedemokraterna. (2019). Valplattform Europaparlamentsvalet 2019.

https://ratatosk.sd.se/sd/wp-content/uploads/2019/04/02121655/EU-Valplattform-2019_final.pdf (online-publikation) (Hämtad 2021-11-03)